

Beskrivelse af indsatser under de tre udviklingspuljer for regional udvikling i budgetaftale 2024 – Grønne energiløsninger

Titel på indsatsen	Borger- og samfundsfordele ved øget lokal produktion og forbrug af vedvarende energi
Udfordring Hvilke udfordringer skal projektet løse?	Forbruget af strøm vil flerdobles i løbet af de kommende år. Grøn strøm, baseret på vedvarende energi, skal erstatte benzin og diesel i vores biler og lastbiler, naturgas og olie i vores huse samt olie, kul og naturgas i industrien. Herudover skal den grønne strøm også omdannes til grønne brændstoffer til fx fly, skibe og den sidste del af den tunge transport. På produktionssiden er det i forbindelse med udgivelsen af Danmark kan mere II (Regeringen, 2022) politisk besluttet, at udbygningen af sol- og landvind skal firedobles frem mod 2030. En så stor udbygning vil have stor betydning for elnettet, i og med at energiproduktionen vil være mere fluktuerende og sætte pres på elnettet, når energien skal transporteres fra produktions- til forbrugssted. Dette kræver under alle omstændigheder en væsentlig udbygning af elnettet. Hvis vi som samfund bare graver 4 gange så mange nye kabler ned uden at gennemtænke / koordinere placering af ny produktion og forbrug, ender vi med at bruge milliarder på at grave kabler ned i stedet for at bruge pengene på solceller og vindmøller. For at denne udbygning kan løses, skal der fjernes juridiske og praktiske barrierer, herunder både i forhold til arealer og placering, deling af strøm mm. Ydermere ønsker mange borgere ikke at have energianlæg i nærheden af deres boliger og arealerne for placering af vedvarende energi er begrænset i Hovedstadsregionens geografi.
Overordnet formål Hvad vil vi opnå med indsatsen?	Det overordnet formål med projektet er at mindske presset på det kollektive elnet i forbindelse med udbygningen og efterspørgsel af vedvarende energi, når denne skal bruges til flere sektorer. For at sikre stabilitet i energisystemet skal det undersøges, hvordan placering af energiproduktionen kan ske klogt, så denne kan kobles tæt sammen med forbruget og dermed efterspørgslen af grøn energi. Denne tilgang vil gøre det muligt at bruge samfundets ressourcer på udbygning af vedvarende energi (fx. sol, vind og bioforgasning), og samtidig sikre, at der kan opnås den nødvendige transport af el med mindst mulig udbygning af elnettet. Indsatsen sætter fokus på: • at fremme deling af el/energi på tværs af matrikler, både private og offentlige.

	• at fremme at man forbruger el/energi der hvor det produceres. • at påvirke forbrugernes adfærd til at anvende energi smartere, for at mindske presset på elnettet i forbindelse med en fluktuerende energiproduktion. • at fokusere på maks strømkapacitet og obs på høj forbruger omkostninger – intelligent placering af elforbrugende enheder bl.a. på transportområdet - fx. tung transport • at muliggøre en udveksling af energi fra det nære/lokale net til det nationalt dækkende system. Gennem de ovenstående fokuspunkter vil vi med indsatsen bidrage til udviklingen af et holdbart (stor forsyningsikkerhed) og effektivt energisystem der er baseret på grøn el, der både skal kunne dække og koble el-, varme- og transportsektoren (både tung transport og private elbiler). Ydermere er formålet med indsatsen at synliggøre og eventuelt fjerne de juridiske og praktiske barrierer der gør sig gældende ved opsætning af vedvarende energi og forbrug, for at styrke udviklingen af vedvarende energi. Indsatsen vil både spille ind i EU-projekter og finansiere delanalyser eller showcases i regi af "Energi på Tværs" (fase 4), hvor disse kan bidrage til udfordringsbilledet.
Effekt Hvilken forskel vil indsatsen gøre?	De forventede effekter i forbindelse med projektet vil være: • Mindske presset på elnettet ved intelligent placering af energianlæg og intelligent brug af energien • Mindske udledning af CO₂ ved at produktion af el/strøm (som skal bruges til omstilling af alle sektorerne) kommer fra vedvarende energi • Smart forbrug af energi – bedre ressourceudnyttelse, både ved placering af vedvarende energi (solceller), samt anvendelse og forbrug. • Give borgerne i lokalsamfundet mulighed for at få værdi af opsætning af vedvarende energianlæg. • Bistå kommunerne i regionen med deres lokale arbejde med erhverv og borgere i forhold til energioptimering.
Tiltag/handlinger i indsatsen	Showcases der kan producere og dele energi/el lokalt. • Analyse af EU-cases og andre fonde på området • Analyse af best practise (fx Energifællesskaber DK) • Etablere samarbejdsformat med Energifællesskaber DK Guide/case-beskrivelse med læringspunkter og vejledning

	• Analyse af hvilke konkrete ændringer af lovgivning og regler der er brug for at fremme lokal produktion og brug af strøm. • Etablere showcases (bygge) • Afklare format med evt. eksterne samarbejdspartnere • Metoder til borgerinvolvering ved opsætning af vedvarende energi, samt forbrug Smart lagring og transport af el/energi
Periode	<i>2024 - ultimo 2026</i>
Partnere og organisering	Kommuner i regionen (en række kommuner er allerede involveret i Energi på Tværs omhandlende Sol på Kommunale Tage). Foreningen Energifællesskaber Danmark, som allerede arbejder for at forbedre mulighederne for at producere og dele energi lokalt. Andre aktører: Netselskaber, Forsyningsselskaber, Energinet DK. Foreninger, virksomheder og privatpersoner indenfor produktion og forbrug af vedvarende energi, samt ejere af relevante arealer til brug i den forbindelse.
Økonomi	<i>2 mio. kr. fra udviklingspulje for regional udvikling i budgetaftale 2024.</i> Det er ønsket at geare en del af de regionale udviklingsmidler med midler fra EU-fonde og/eller andre fonde, og at de regionale midler benyttes som medfinansiering af en større indsats.
Indsatsområde under den regionale udviklingsstrategi 2024	Ansvarligt forbrug af ressourcer og mindre CO2-udledning